

Смикова Н. В., студентка,
Вища школа Економії та Інновацій в місті Люблін,
м. Люблін, Республіка Польща

ІНТЕРНЕТ-САЙТ ЯК ОБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ

Розвиток приватного сектору економіки потерпає від жорстких реформ та політичних перетворень, що об'єктивним чином впливає на цивільні відносини. У свою чергу це зумовлює необхідність більш глибокого переосмислення окремих елементів таких відносин, адже від цього залежить якість забезпечення та захисту суб'єктивних цивільних прав їх учасників. Зокрема, це стосується інтернет-сайту як об'єкта цивільних прав.

Положення ст. 177 ЦК України містять перелік об'єктів цивільних правовідносин. Водночас, норма зазначеної статті не є вичерпною стосовно усіх об'єктів цивільних прав, які існують у повсякденному житті.

Відносини у мережі інтернет є частиною цивільних відносин. Проте, договірні зобов'язання у мережі інтернет, інтернет-сайт як об'єкт цивільних прав залишилися поза увагою законодавця. Не складає виключення й спеціалізоване законодавство інституту права інтелектуальної власності. Зокрема, маємо на увазі Закон України «Про авторське право та суміжні права» та ін.

Незважаючи на розвиненість цивілістичної доктрини щодо об'єктів цивільних прав та права інтелектуальної власності, окремої уваги стосовно питань визначення інтернет-сайту як об'єкта цивільних прав наразі не приділялось.

Загально відомим є те, що терміни «об'єкт цивільних правовідносин» та «об'єкт цивільних прав» є тотожними. Категорія «об'єкт цивільних прав» є полісемантичною тому й тлумачиться у цивілістиці по-різному. Так, згідно до підходу В. М. Єрмоленка об'єкт права є діяльністю, поведінкою людей, спрямованою на освоєння матеріальних і нематеріальних благ для задоволення своїх потреб [1, с. 157]. За позицією Ж. В. Завальної, об'єктом цивільних правовідносин є врегульована нормами цивільного права поведінка юридично рівних майново самостійних осіб, яка спрямована на задоволення майнових і немайнових інтересів [2, с. 39]. Виходячи з цього видається, що залежно від якості правовідносин об'єктом цивільних прав є певне благо, на яке спрямована система суб'єктивних прав та обов'язків суб'єктного складу.

Відповідно до ст. 177 ЦК України об'єктами цивільних прав є речі, у тому числі гроші та цінні папери, інше майно, майнові права, результати робіт, послуги, результати інтелектуальної, творчої діяльності, інформація, а

також інші матеріальні і нематеріальні блага. Виходячи з положень наведеної норми виникає питання стосовно того, яким саме є інтернет сайт за національним законодавством?

Відповідно до позиції С. А. Водяхіна, об'єкту цивільних прав властиві наступні риси: легальна визначеність; формалізація конститутивних ознак; наявність гарантій забезпечення прав для суб'єктів, визначеність правових наслідків володіння такими об'єктами; визначеність вимог до введення таких об'єктів у цивільний оборот, форм та способів захисту суб'єктивних прав та наявність можливих обмежень [3]. Аналіз цього підходу свідчить, що інтернет сайт є справжнім об'єктом цивільних прав. Це пояснюється тим, що з його приводу виникають, змінюються та припиняються певні правовідносини, закріплені конкретні суб'єктивні права та обов'язки учасників цивільних відносин які мають гарантії їх забезпечення та захисту.

Інтернет сайт не є певною матерією, адже його ресурси пов'язані із інформаційними ресурсами глобальної мережі й доступ до нього регламентований технічними засобами (технічні гаджети). Його реєстрація та користування мають чітко встановлену законодавством процедуру. Звідси, за вимогами сучасного цивільного законодавства інтернет сайт є нематеріальним благом, спрямованим на задоволення майнових та особистих немайнових суб'єктивних прав та інтересів учасників цивільних правовідносин. Така позиція є нейтральною до розуміння цього соціального блага, тому, на наш погляд, може бути використана законодавцем при формуванні понятійного апарату провідних інститутів цивільного законодавства. Зокрема, інституту права інтелектуальної власності.

У цивілістиці зауважується, що згідно чинного законодавства на сьогоднішній день інтернет-сайт не є об'єктом авторського права [4, с. 161]. Це зумовлює розгляд цього об'єкта стосовно окремих цивільних правовідносин, у чому й вбачається перспектива подальших досліджень.

Література

1. Єрмоленко В. Є. Майнові правовідносини приватних сільськогосподарських підприємств: теорія, законодавство, практика : монографія / В. Є. Єрмоленко. – К.: Магістр. – XXI сторіччя, 2005. – 304 с.
2. Завальна Ж. Об'єкт цивільних правовідносин / Ж. Завальна // Юридична Україна. – 2006. – № 7. – С. 36–39.
3. Водяхін С. А. Підходи до розуміння поняття «об'єкти цивільних прав» / С. А. Водяхін. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.realllook.com.ua/4804/pidxodi-do-rozuminnya-ponyattya-ob-yekti-civilnix-prav/>.
4. Право інтелектуальної власності: посібник / за ред. Р. Б. Шишки (кер. авт. кол.) та інш. – К.: «МП Леся», 2014. – 344 с.